

Klaipėdos
universitetas

Sveikatos
mokslų fakultetas

Klaipėdos
universitetas

30
metų

**XXI-OJI NACIONALINĖ MOKSLINĖ
KONFERENCIJA
„Į SVEIKĄ GYVENSENĄ IR SKAIDRIĄ BŪTĮ
VYDŪNO KELIU“**

Konferencijos pranešimų medžiaga

Klaipėda, 2021

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

Mokslinis komitetas:

Pirmininkas: prof. dr. Artūras Razbadauskas,
Klaipėdos universiteto rektorius

Nariai:

prof. habil. dr. Algimantas Kirkutis
prof. dr. Elvyra Acienė
prof. habil. dr. Ingrida Baranauskienė
prof. dr. (hp) Leta Dromantienė
prof. dr. Arvydas Martinkėnas
prof. dr. Daiva Mockevičienė
prof. dr. Sigutė Norkienė
doc. dr. Aelita Skarbaliene
prof. habil.(hp) dr. Dalia Marija Stančienė
prof. dr. Asta Šarkauskienė
doc. dr. Marija Truš

Organizacinis komitetas:

Pirmininkė: Goda Sakalauskaitė

Nariai:

prof. dr. Birutė Anužienė
Dainius Aponkus
Erika Butkutė
lekt. dr. Sigita Derkintienė
lekt. Rita Gikariene
Juozas Ivanauskas
doc. dr. Asta Kiaunytė
lekt. Viktorija Lukminaitė
lekt. Jurgita Raišutienė
Tatjana Žuravlioiva

Leidinio sudarytoja:

prof. dr. Birutė Anužienė

© Klaipėdos universitetas, 2021

ISBN 978-609-481-100-5

JAUNIMO DALYVAVIMAS ĮGYVENDINANT DARNAUS TURIZMO PRINCIPUS

Simona Mikalajūnaitė, prof. dr. Diana Šaparnienė

Klaipėdos universitetas, Sveikatos mokslų fakultetas, Sporto, rekreacijos ir turizmo katedra

COVID-19 pandemija suponavo poreikį transformuoti turizmą, orientuojantis į darnumo aspektus turizmo plėtroje. Jaunimo dalyvavimo svarba atstatant turizmą po pandemijos ir įgyvendinant darnumo principus turizmo plėtros procesuose pažymima vietos, nacionaliniuose ir tarptautiniuose strateginiuose dokumentuose (Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice, EBPO 2020; Lietuvos regioninės politikos baltoji knyga darniai ir tvariai plėtrai 2017–2030; Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programa; Klaipėda 2030: vizija, vystymosi scenarijus ir strateginės kryptys). PTO ir Jungtinės Tautos išskiria jaunimą kaip pagrindinę jėgą, skatinančią darnų turizmą. Vis tik mokslo tyrimai (Moscardo ir kt., 2010; Dimitrovski, D. ir kt., 2021, ir kt.) rodo, kad jaunimo dalyvavimas įgyvendinant darnaus turizmo principus iki šiol stokoja didesnio dėmesio, ypač stokojama tyrimų, atskleidžiančių darnaus turizmo suvokimo bei darnaus turizmo raiškos jaunimo tarpe ypatumus.

Tikslas – ištirti jaunimo dalyvavimą įgyvendinant darnaus turizmo principus bei suformuoti galimas jaunimo dalyvavimo plėtojant darnųjį turizmą po COVID-19 pandemijos stiprinimo kryptis.

Metodika. 2020 metų rugsėjo-spalio mėn. atliktas kiekybinis tyrimas anketinės apklausos metodu, panaudojant Mentimeter.com programą. Apklausta 965 respondentai, atstovaujantys skirtingas šalis. Tyrimo apklausa vykdyta STENetY projekto kontekste, tyrimo instrumento kūrimo ir apklausos organizavimo procese pagrindinį vaidmenį atliekant šios santraukos autorėms. Empiriniam tyrimui sukonstruotas unikalus tyrimo instrumentas, atliepantis naujausias teorines išvalgas ir modelius bei empiriškai validuotas statistiniais metodais. Tyrimo duomenys apdoroti SPSS ir Excel programomis. Atliekant tyrimą buvo laikomasi mokslinės tyrimų etikos principų.

Rezultatai ir išvados. Tyrimas parodė, kad jaunimas yra nepakankamai susipažinęs su darnaus turizmo sąvoka, tik 24,7% respondentų 16–25 amžiaus grupėje teigė, kad darnaus turizmo sąvoka jiems yra puikiai suprantama, todėl yra poreikis ieškoti būdų ir galimybių plėtojant darnaus turizmo sampratą suvokimą jaunimo tarpe. Darnaus turizmo koncepcija yra labai ribotai suvokiama žmonių, kurių profesinė veikla ar studijų kryptis nėra susijusi su turizmo sritimi, taip pat suvokimas skiriasi pagal lytį ir gaunamas pajamas. Jaunimo dalyvavimas įgyvendinant darnaus turizmo principus atskleistas per įvairius turizmo konteksto aspektus (transporto, apgyvendinimo pasirinkimas, darni elgsena keliaujant ir pan. principus). Tyrimo rezultatai rodo, kad jaunimas kasdieniniame gyvenime (perkant maisto produktus, naudojant buitinius įrenginius, vandenį) ir keliaudamas yra orientuotas į darnią elgseną, tačiau stokojama daugiau informacijos, stimuliuojančios darnią elgseną, bei pažymima nepakankama darnaus turizmo paslaugų pasiūla. Tyrimu, taip pat buvo atskleistas jaunimo požiūris į darnaus turizmo iššūkius ir plėtros veiksnius po COVID-19.

Reikšminiai žodžiai: darnus turizmas, jaunimas, dalyvavimas

Literatūra:

- Moscardo G., Benckendorff P. 2010. Mythbusting: Generation Y and travel. In *Tourism and Generation Y*. CAB International: Wallingford, UK, p. 16–26.
- Dimitrovski D., Lemmetyinen A., Nieminen L., Pohjola T. 2021. Understanding coastal and marine tourism sustainability. A multi-stakeholder analysis. *Journal of Destination Marketing & Management*, Vol. 19, on-line, <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2021.100554>.